П III 34

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

„Нова пошта" излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсавасло тер 6/I. Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, среда, 25 фебруар 1942. Број 40

Завршена је трећа сесија мађарског Парламента

Бугарски Краљ Борис примио у аудијенцију начелника Генералштаба Сомбатхељиа

Немачке подморнице постигле су на Атлантику нов успех, потопивши још 8 америчких бродова са 63.000 тона

Будапешта, 24 фебруара. — (МТИ). На седници Парламента у уторак, претседник Ташнади Нађ Андраш, пре преласка на дневни ред, затражио је сагласност Дома с тим да Дом поздрави јапански Парламенат поводом славних војних успеха јапанске војске. Ову изјаву претседника чланови Парламента су стојећи прихватили топлим поздрављањем.

Претседник је затим изјавио да је Горњи дом примио два предлога Министра Претседника. Тиме је одлука Парламента донета на седници добила правну снагу за целу земљу, а односи се на два предлога Министра Претседника о позиву нових посланика.

После изјаве Претседника ушли су у салу за седнице новопозвани посланици, на челу са Путноки Морицом. Чланови Дома топло су поздравили новопозване посланике.

Министар Претседник др. Бардоши праћен општом пажњом, изјавио је да је добио са највишег места посланицу и затражио да се она прочита. Текст Регентове Посланице је следећи:

„Мој Регентски поздрав мађарским народним посланицима!

Поштовани Парламенте!

На предлог мађарског Краљевског Министра Претседника овим закључујем трећу сесију Парламента, која је од моје стране била отворена 10 јуна 1939 и уједно сазивам четврту сесију за 10 март 1942 године.

Чланови Дома саслушали су читање Регентове Посланице стојећи после чега су је поздравили клицањем и тапшањем.

Претседник је изјавио да Дом прима на знање Посланицу Мађарског Регента и у циљу проглашења шаље је Горњем дому.

СУЂЕЊЕ У РИОМУ ОДЛОЖЕНО ЗА ПЕТАК

Виши, 24 фебруара. (ДНБ) — У уторак пре подне почела је друга недеља великог политичког процеса у Риому. На оптуженичкој клупи појавили су се сви оптужени изузев Даладјеа који је због лаког назеба морао да остане у постељи. После читања неких аката и саслушавања већег броја сведока, суђење је одложено за петак.

Заменик Регента у посети код чланова владе

Опроштај са чиновницима МАВ-а

Будапешт, 24 фебруара. (МТИ) Заменик Регента витез нађбањски Хорти Иштван у току јучерашњег дана учинио је посете свима члановима владе у њиховим кабинетима.

Витез нађбањски Хорти Иштван, Заменик Регента, упутио је опроштајно писмо свима намештеницима Државних железница, у коме је освежио успомене на свој рад у Дирекцији државних железница и на њиховом унапређењу. Том приликом одао је признање радништву и чиновништву Државних железница, изражавајући наду да ће они и у будуће са пуно енергије наставити свој напорни и тежак посао.

Извештај немачке Врховне команде

Из Главног стана Вође Рајха јавља се:

Везе војске и ваздушних снага осујетиле су јуче на разним тачкама Источног фронта непријатељске нападе. Борбени авиони су наставили са разарањем совјетских железничких пруга. Том приликом, југоисточно од језера Иљмен, оне су уништиле неколико транспортних возова. Поједине делове Мурманске железнице задесили су тешки погоци. Немачки борбени авиони у својим нападима на Севастопољ изазвали су велике пожаре.

Совјети су од 20—30 фебруара изгубили 83 оклопних борбених кола.

У Северној Африци смо разорили неколико енглеских оклопних петролејских колона. Приредили смо успешне ваздушне нападе против задњих непријатељских колона и механизованих одсубова. Немачки ловци су у ваздушним борбама источно од Сидума оборили 4 енглеска авиона.

Аеродромске и артиљериске положаје на острву Малти бомбардовали смо и дању и ноћу.

Немачке подморнице су на Атлантском Океану пред америчком обалом од бродских каравана уништили новијих 8 бродова, а међу њима 5 тенк бродова, са укупном запремином од 63 хиљаде регистарских тона.

У току напада неколико енглеских апарата на Немачки заслон, поморска артиљерија 24 фебруара рано изјутра оборила је један непријатељски апарат.

Шеф мађарског Генералштаба у аудијенцији код бугарског краља

Софија, 24 фебруара. (МТИ) Бугарски Краљ Борис примио је у понедељак у подне у аудијенцију генерал-мајора витеза Ференца Сомбатхељиа, шефа Мађарског генералштаба. После аудијенције, шеф Генералштаба је претставио Краљу више официре који су се налазили у његовој пратњи. Краљ Борис је витеза Сомбатхељиа одликовао са Великим крстом за војне заслуге. Одликовани су и чланови пратње мађарског шефа Генералштаба, као и мађарски војни аташе у Софији. Мађарски шеф Генералштаба и његова пратња разгледали су у понедељак подне знаменитости бугарске престонице, па су најзад посетили Мађарско посланство.

КОД ОСТРВА КИРАСАО ТОРПЕДОВАН ЈЕДАН ПАНАМСКИ БРОД

Сиднеј, 24 фебруара. (ДНБ) — Према вестима са острва Кирасао, према месту Аруба торпедован је један панамски тенк-брод.

У Рио де Жанеиру у понедељак је ухваћен позив за помоћ брода по имену „Јупитер". Према позиву, једна подморница је торпедовала „Јупитер" у водама око Антила.

Догађаји дана

Завршена је трећа сесија Парламента. Четврта сесија отвориће се 10 марта.

*

Краљ Борис примио је у аудијенцију генерал-мајора Сомбатхељиа, начелника мађарског Генералштаба.

*

Односи између Сједињених држава и Француске стално се погоршавају. Америчка штампа оштро напада држање владе у Вишију и захтева поседање француских острва Мартиник и Гваделуп.

*

Рузвелт је у свом говору преко радија рекао да Америка не сме ограничити своју ратну делатност само на одбрану америчког континента јер постоји опасност да ће тиме бити смањена могућност макаквог одлучнијег успеха.

ЧЛАНОВИ ЕНГЛЕСКОГ РАТНОГ САВЕТА ПРИСУСТВОВАЛИ ПРИЈЕМУ У СОВЈЕТСКОЈ АМБАСАДИ У ЛОНДОНУ

Стокхолм, 24 фебруара. (ДНБ) Према најновијим извештајима дописника шведских листова из Лондона, у совјетској амбасади у Лондону је приређен свечан пријем приликом 24-годишњице оснивања Црвене армије. Госте је примао тим поводом амбасадор Мајски. Пријему је присуствовала већина чланова енглеског ратног савета, а и претседник владе Черчил је наговестио свој долазак али у последњем тренутку га је отказао, док је г-ђа Черчил била присутна овом пријему.

НОВА ПОШТА

Португалија је уложила протест у Токиу због тога, што је поседање Тимора почело у португалском делу острва. Јапанска влада одговорила је на ову ноту да ће португалске трупе, које су на путу за Тимор, бити пријатељски примљене од стране јапанских власти.

Истовремено, док с једне стране стижу вести о свом протесту, дошла је и вест о погоршању односа између Јапана и Совјетске Русије. До погоршања је дошло стога што је Совјетска Русија одбила да прошири право рибарења Јапанцима у Источном Сибиру. Према мишљењу које влада данас у Чунгкингу, истовремено са великом пролећном офанзивом Немаца на Источном фронту требао би и да дође напад Јапана на Источни Сибир.

Према неким вестима из Токија данас се у јапанској престоници, у вези са ратом на Пацифику, озбиљно помишља на јапанизирање целе Аустралије. Стога се предвиђа да ће Јапан поред напада на Јаву и Бурму, као предграђе Индије, извршити и инвазију Аустралије, чији је увод био напад на Порт Дарвин.

Изгледа да се британско-индиски односи налазе пред новом фазом. Извесни знаци указују на то, да је под сугестијом Чанг Кај Шека Черчил најзад пристао на покретање индиског питања са мртве тачке. У једном писму које је упутио једном индиском вођи, Черчил је обећао да ће размотрити питање давања самосталности Индије.

Поводом 24-годишњице оснивања Црвене Армије, Стаљин је у понедељак издао дневну заповест совјетској војсци, коју је спољно-политички уредник берлинске полузваничне агенције „Трансконтинент Прес" пропратио занимљивим коментаром. Немачка агенција жигоше Совјетску Унију што је у интересу ратне индустрије милионе људи употребила само да би се спремила за напад на Европу. Немачка је — пише „Трансконтинент Прес" — интервенисала и бољшевике одбацила више од хиљаду километара према Истоку. Поводом Стаљинове тврдње у дневној заповести да су Немци изгубили битку код Москве, „Трансконтинент Прес" каже: „Била би неописива кратковидост и глупост када би се поверовало да су немачке трупе већ тучене".

У Уругвају је пре три дана, ванредно брзо, извршен такозвани „званични" државни удар. Такозвана Херерина партија покушала је да спречи извођење оних владиних реформи, које су произашле из одлука Панамеричке конференције у Рио де Жанеиру. На то је претседник Републике Балдомир распустио Парламенат, а полиција је посела зграду Парламента. Министар војни Уругваја поднео је оставку. Према вестима које до сада стижу о овом догађају, изгледа да војска није задовољна новом променом, јер је начелник Генералштаба такође поднео оставку после оштрога протеста. У Монтевидеу влада сада ред и мир. Расписани су нови избори. Херера, који је био највећи противник сарадње са Сједињеним државама, морао је да напусти земљу и побегне у Аргентину.

У вези са овим државним ударом у Уругвају, у Риму се констатује, да се сада у Америци до власти једино може доћи уз помоћ Сједињених држава, те је Вашингтон у Балдомиру и министру спољних послова, Гуманзију, нашао верне сараднике.

ж—ж

Кроз штампу

Италијанска штампа о лондонском „новом Балканском пакту"

„Мађар Немзет" дознаје из Рима:

Италијански листови подробно се баве чланком грчког министра финансија Гоцаманиса о новом Балканском пакту састављеном у Лондону. Гоцаманис износи да је дошло до уске сарадње између лондонских „влада" заинтересованих држава на војном, политичком и привредном пољу. Пактом се укидају политичке и царинске границе, успоставља се железничко и валутарно јединство, заједнички парламенти и министарства, и — према Лондону — ствара се такав велик и снажан савез који може да се стави насупрот ма којем непријатељу.

Лондон није одао — наглашује се из Рима — ко би могао бити тај непријатељ, јер о Осовини не може бити реч, пошто ће лондонске Балканске владе тек онда моћи ступити у акцију кад Осовина већ буде уништена. Може се, дакле, закључивати да су циљали на Совјетски колос. Лондон јамачно држи да ће гласовима о успостављању једнога снажног Балканског савеза моћи умирити оне којима је основана сумња да је Иден у Москви продао Европу Совјету.

Гоцаманис вели још у своме чланку да је са своје стране према Балканском пакту био свагда непријатељски расположен. Не само јер је знао да се ради о вештачкој конструкцији, која би, кад би дошло до остварења, распукла се као мехур од сапуна, него и стога што је предвиђао опасности које тај пакт скрива за грчки народ и државу. „Балкан балканским народима" сматра за шупљу фразу, коју тезу је свагда оштро критиковао.

Рузвелт је одржао на радију говор о војном положају

Вашингтон, 24 фебруара. (ДНБ) У понедељак увече претседник Рузвелт је одржао говор. Он је констатовао да у случају, ако амерички ратни бродови, авиони и трговачки бродови буду повучени у домаће воде и све снаге буду усредсређене на одбрану последње линије, биће изоловане све америчке снаге. У том случају Сједињене државе не би могле послати никакву помоћ Кини, Енглеској, Русији, и у Средоземно Море и Персиски залив. Нагласио је затим Рузвелт, да упркос великих раздаљина и тешких транспортних прилика, североамерички бомбардери и други авиони већ данима учествују у борбама у југозападном делу Тихог Океана. У овим областима налази се много хиљада америчких војника. Свој говор Рузвелт је завршио речима: **„Никада до сада нисмо имали толико мало времена у току кога је требало толико много ствари урадити".**

Порука маршала Петена Алжирцима

Алжир, 24 фебруара. (ОФИ) — Секретар министарства унутрашњих послова Пише прочитао је у недељу пре подне угледним алжирским личностима следећу поруку маршала Петена:

„Ви алжирски Французи, хришћани и мухамеданци, сви подједнако заслужили сте поверење. У најтежем часу историје показали сте лојално држање и дали пример свету о јединствену које сада треба очекивати од сваког Француза. Нека да Бог, да у часу искушења Француска матица земља и Француска Африка и даље наставе да иду заједно и буду јединствене све док се не разиђу тешки облаци.

Маршал Кајтел стигао у Братиславу

Братислава, 24 фебруара. — (ДНБ). Маршал Кајтел, начелник немачког генералштаба, на позив Словачке стигао је у Братиславу у понедељак изјутра. На станици су га поздравили генерал Чатлош, министар војни, немачки посланик Лудин и претседник општине Ковач, те војни аташеи посланстава у Братислави, словачки генералитет и почасни одред Хлинкине гарде. Маршал Кајтел пошто је обишао почасну чету отишао је у Градску кућу где ће становати за време боравка у Братислави. За време док се возио градским улицама, украшеним немачким и словачким заставама, грађанство које се искупило по главним улицама топло је поздравило маршала.

Претседник Републике др. Тисо примио је у посебну аудијенцију маршала Кајтела.

Затегнути односи између Токија и Москве?

Да ли Јапанци намеравају напад на Сибир

Лондон, 23 фебруара. — (ИНБ) Јапанско-совјетски рибарски преговори, који су последњих дана дошли на мртву тачку, стварно су изгледа, већ прекинути, као што тврди „Дејли Скеч". Стаљин се, није хтео да упусти у проширење јапанских рибарских права, као што је Јапан желео, из бојазни да би Јапанци могли у новододељеним рибарским подручјима вршити шпијунажу.

Дописнику „Ивнинг Стандарда" изјавио је министар рата у Чункиншкој влади: „Ми морамо рачунати са могућношћу да Јапанци, можда за месец дана, нападну Сибир". Јапански ће напад бесумње уследити истовремено са немачком пролетњом офанзивом. Јапанци — пише лист — знају одвише добро да је подморничко и ваздухопловно упориште Владивосток Ахилова пета њихова целог положаја. Јапанска армија у Манџукуо зависи од борбених снага у подручју Тихог Океана Акција против Совјетске Уније може се спровести а да се трупе притом не морају покренути из тога подручја.

—(•)—

КОНСТИТУЦИЈА ХРВАТСКОГ САБОРА

Загреб, 24 фебруара. — Како је већ јављено, у понедељак је у Загребу на свечан начин одржана прва седница ново конституисаног Хрватског сабора. Том приликом цела хрватска престоница била је искићена заставама. У Горњи град, у коме се одржавала седница, могло се ићи само са легитимацијама. Хрватски сабор је већ пре ове седнице конституисан и странке у њему су овако распоређене: већину има Хрватска сељачка странка са 101 послаником, затим долазе Франковци са 69 посланика, Усташе са 28 посланика, а поред тога у Сабор су ушли и три посланика Србина, један Јеврејин, два члана немачке мањине и 12 Муслимана. И сам Поглавник Павелић је члан Сабора. У оквиру свечане седнице конституисано је и претседништво Сабора па је изабран за претседника д-р Мирко Дошен, а поред њега су изабрани два потпретседника и четири секретара, међу којима је и један Србин.

Бугарски Министар војни приредио вечеру у част начелника мађарског Генералштаба

Софија, 24 фебруара. — (МТИ) Генерал Даскалов, бугарски министар војни, у понедељак увече дао је вечеру у част генерал-мајора витеза Сомбатхељи Ференца и његове пратње. На вечери се налазио и министар претседник Филов, министар спољних послова Попов, министар унутрашњих послова Габровски, затим претседник бугарског Собрања, генерал Зечев, Краљев аљутант, Јунгерт-Арноти, мађарски посланик и друге угледне личности. У току вечере бугарски министар војни одржао је здравицу, на коју је одговорио генерал-мајор витез Сомбатхељи.

После вечере био је пријем на коме су се појавили војни аташеи свих потписница Тројног пакта, и официри софиског гарнизона.

Социјална делатност

супруге витеза најбањског Хорти Миклоша

Прва жена државе: заштитник невољних

Од оног историског дана, када је Регент Мађарске витез најбански Хорти Миклош својом чврстом руком створио ред и мир у Отаџбини, која је осетила све недаће искушења, једна нежна женска рука, чији је благословени рад осетио сваки, примила је управу социјалних организација, Мађарског црвеног крста, Дечје заштите, и акције за помоћ невољнима, која се сваке године обнавља. Под њеном белом заставом, на којој су биле исписане најплеменитије речи старања и помоћи окупили су се сви они, чије је срце и душа имало разумевања за оне, који су невољни и који патте.

У своме раду Високодостојна жена била је првоборац у свакој социјалној акцији. Никада није чекала да неко може прво закуца невоља на врата, него је са урођеним, племенитим инстинктом благовремено иступала онде где се осетило да је потребно да се притекне у помоћ.

Скоро двадесет година постоји већ ова акција на чијем се челу налази Преузвишена Госпођа витеза најбањског Хорти Миклоша. Одмах после рата Она је развила широку акцију за збрињавање породица ратних инвалида, удова и сирочади. За време велике незапослености 1930 и 1933 година, када су најшири народни слојеви тешко подносили недаће светске кризе, Њеном иницијативом поведена је најшира акција за помагање незапослених. Колико је то био огроман посао, најбоље сведочи околност, да је 1937/1938 поднесено око 15.000 молби за помоћ.

Преузвишена Госпођа развила је велику активност и на осталим пољима социјалне делатности. Дечја обданишта, склоништа за изнемогле и старе ницала су једна за другим. Нарочита брига обраћана је и онима који су без своје кривице остали без посла. За ове отворено је неколико склоништа где су били смештени. Исто је у низу ових установа основана и Хортијева болница, намењена у првом реду сиротињи.

Подједнако старање указано је и породицама официра и њиховим породицама. Нарочита брига посвећена је и заштити породице и заштити деце. У том правцу развијена је жива делатност и у провинцији организацијом Земаљске Мађарске Лиге за заштиту деце.

Сваке године приликом божићних празника Лига за заштиту деце дели обимне поклоне, како у престоници тако и у провинцији.

Овако обиман рад захтева много напора. Централне канцеларије налазе се у три велике сале Регентске палате, одакле се управља читавим низом помоћних организација у целој земљи. Преузвишена Госпођа лично управља целим послом. Свака важнија ствар Њој се реферише, а колики је то посао, најбоље се види из чињенице да у зимским месецима у дану реферата, реферише се и решава 1500—1800 молби. Све помоћи које се дају, не дају се као поклон, него као зајам, који зајмопримац сматра за своју дужност да врати, чим се пружи за то прилика.

Занимљиви су статистички подаци о раду ове обимне социјалне акције. Од јесени 1930 до 15 јуна 1941 године скупљено је прилога: у готову новцу 4,115.694 пенга. Прилози у натури: 4.250.000 пенга. Скупљено у провинцији 1,770.000 пенга. Укупно: 10.135.694 пенга. Из ових прилога дошло је новчане помоћи 106.972 породице, у разне намирнице и остале предмете учествовало је 1,263.583 породице. У провинцији: 230.120 породица. 80% дато је непосредно породицама и појединцима, 8% дечјим домовима, 6% разним хуманим установама, 5.3% за каритативни рад верских општина, за разне издатке 0,7%. Ови последњи издаци претстављају чисто административне издатке, штампу тисканица, поштарину и сл.

Колика је замашност ове акције, види се најбоље из тога, да се годишње издаје око 500.000 пенга за помоћи, које у новцу, које у оделу и животним намирницама, огреву итд.

И поред овако обимног посла, Преузвишена Госпођа не заборавља и на Хонведе, од оног тренутка када је мађарски војник узео оружје у руке, налазећи се у борби народа за чување европске цивилизације. Организована је широка акција за војнике, који се боре на фронту, да се они снабдеју потребном зимском опремом, и та акција имала је лепог резултата. Исто тако поведена је акција за скупљање цигарета за Хонведе и у свакој трафици постављене су кутије са натписом: „Молимо само једну цигарету за витешке мађароке Хонведе". Ове кутије потсећају сваког оног ко купује цигарете, да одвоји неколико цигарета за Хонведе на фронту.

Постоји још читав низ социјалних и каритативних установа чију делатност води племенита иницијатива Прве жене у земљи. Она стиже на свако место где је потребна помоћ, где треба да се помогну невољни и оскудни. Она их се сећа сваки дан, нећа их се приликом великих празника са безграничном љубављу и племенитим осећањем, које је одлика Њене душе.

Поновна затегнутост

између Вашингтона и Вишија

Вашингтон, 24 фебруара. (БТ) Повратак француског бојног брода „Денкерка" из Алжира у Тулон привукао је велику пажњу у америчким поморским круговима. У Америци се сматра да ће Министарство спољних послова Сједињених држава тражити обавештења о узроку повратка бојног брода, као и да не стоји можда он у вези са евентуалном сарадњом са немачком флотом.

У званичним америчким круговима изјављује се да америчка влада овај догађај прати са пажњом, те би одмах дошло до погоршања односа ако би Виши учинио неки корак у горњем смислу.

ПАЛАС

КАДАР КОНТРА КЕРЕКЕШ

Одличан мађарски филм о новцу и љубави.

Толнаи К., Силаши Л., Мали Г. Басари П., Маклари З., Петеш Шандор, Латабар К. и Мишога Л.

АПОЛО

НЕМИ МАНАСТИР

Одлична филмска драма о разочараној љубави, по чувеном роману „КАРТАУЗИ" од Барона Етвеш Јожефа, за филм прерадио Аеталош Миклош 7

Јавор Пал, Лукач Маргит, Толнаи К.

ОДЕОН

ПЛАМЕНОВИ

Одличан мађарски љубавни филм из модерног живота

МЕЗЕИ М., ХИДВЕГИ В., ЈАВОР П. и КИШ Ф.

РЕКС

Хајка у Невади

Узбудљив ковбојски филм

ФРАНШОТ ТОН

„Донауцајтунг" о Србима у Мађарској

Велики немачки дневник у Београду, „Донауцајтунг", доноси на основу извештаја свог дописника из Будапеште, у кратком изводу, изјаву коју је народни посланик Милан Л. Поповић дао недавно уреднику „Нове поште".

Министар Рајха Розенберг о народима нове Европе

Берлин, 24 фебруара. — (ИНБ) У свом недавном говору у Берлину, министар Рајха Алфред Розенберг дао је једну принципиелну изјаву о положају великих и малих народа у новој Европи.

Из чињенице да у историји мали народи, као стара Грчка, постају творци велике културе, док велики народи често остављају тек слабу успомену у историји, испоставља се за политичко васпитање немачког народа један закон ограничења.

За немачку націју није срамота да животне просторе и права других великих народа призна и унапређује њихове велике стваралачке снаге. Уз то, за Немачку је једна лепа дужност да допусти да мали народи који стоје под заштитом Великонемачког Рајха суделују у свему што припада унутрашњој изградњи европског континента.

ИЗ СУДСКЕ ДВОРАНЕ...

Почетак суђења убици старетинарке из Паланке

У Паланци је 20 децембра прошле године извршено свирепо убиство и разбојништво које је изазвало велико узбуђење у том месту. Ноћу је у кући старетинарке Катарине Бобичек изненада избио пожар који су приметили суседи. Пошто се претпоставило да је пожар старицу задесио за време спавања, ватрогасци и жандарми су ушли у запаљену кућу и том приликом су установили да је цео стан испретуран, старица на грозан начин убијена и да је стан потпуно опљачкан. Паланачка жандармерија је енергичном истрагом убрзо пронашла убицу, Јаноша Нађа, бившег југословенског жандарма. Нађ је пред истражним судијом дао исказ у коме је рекао да се није припремао за убиство већ је дело извршио због велике намештине. У току истраге суд је утврдио да је Нађ још раније добијао јаке живчане нападе и зато ће суд сачекати мишљење психијатарских стручњака ради утврђивања живчаног стања оптуженог. Суђење против Нађа почело је у уторак пре подне пред кривичним сенатом ујвидешког суда под претседништвом др. Кулиција. У почетку претреса прочитана је кривична, опсежна оптужница.

После читања оптужнице оптужени Нађ је изјавио да се осећа кривим, испричао је све појединости које су претходиле његовом злочину, па је на крају испричао и ток свирепог недела. После тога прочитан је извештај лекарских стручњака и молба поднета у сврху посматрања што је суд и државни тужиоц др. Сентбенедеки прихватио.

Сједињење америчке и британске трговачке флоте

Вашингтон, 24 фебруара. — (НШТ). Вицеадмирал Ленд, претседник америчког бродарског савета изјавио је да су трговачке флоте Велике Британије и Сједињених држава уједињене. У будуће, свима енглеским и америчким трговачким бродовима управљаће један заједнички савет. Према извештајима, овај савезнички савет имаће претставништво како у Вашингтону тако и у Лондону. Према адмиралу Ланду први задатак овога савета биће да изради тачан преглед англоамеричке бродске тонаже која стоји још на расположењу, како би се на основу тога могла осигурати најбоља могућа употреба.

ИМА ЛИ ДАНАС ЈОШ ЉУДОЖДЕРА?

Канибализам је „дечињска болест човечанства“, а узроци су јој: изгладнелост, срџба, крвожедност и — гурманлук . . .

Прилично поуздано може се тврдити да данас већ нема кутка и краја на земаљској кугли где би се јело људско месо. Ако се, спорадично можда и наиђе на такав случај, чак и у цивилизованом свету, — увагда је посреди патолошка основа, болест, душевна поремећеност.

Трагова правог, т. зв. „економског канибализма“, међутим, налазимо још у блиској прошлости, од неколико деценија, међу племенима дивљака.

КАНИБАЛИЗАМ СТАРОГ ВЕКА

О људождерству у старо време има трагова у белешкама Херодота, Аристотела, Диодороса и других античких писаца. Из њих сазнајемо да су поједина средњеазијатска племена своје сапленике, старце који пређу седамдесет година, убијали, постављали на ватру као жртве, и за време верског обреда, родбина им месо појела.

Из Диодороса, сличан је обичај владао и на острву Ирис (данашња Ирска), а и старе легенде тога краја сведоче о томе.

У Средњем веку, подаци о случајевима људождерства обилнији су, а нарочито Нови век има о томе много забележака, — пошто је, дакако, после проналаска штампе и могућност постала знатно већа да се такви подаци објаве.

КАД НЕМА НИКАКВЕ ДРУГЕ ХРАНЕ...

Свакако је, у највише случајева глад била повод за људождерство и старијег и новијег времена. То је чињено, дакле, претежно у случајевима када се до друге хране није могло долазити. У белешкама адмирала Фицруа читамо да у аустралијанском племену Фуег, у доба оштре зиме, кад не може да се нађе ништа друго за исхрану, у најкрајњој нужди урођеници убију најстарију жену свога племена, испеку је и поједу.

Ливингстон, међутим, пише да су у племену Мањема јели људско месо не само из нужде, него су га радо јели и због његове — укусности. У Меланезији, на острву Фиџи становници су људско месо стављали изнад свега, као деликатесу, и то претпостављали су рођено, црначко месо белом, европљанском.

„КАРИБИ“ — „КАРИБАЛ“ — „КАНИБАЛ“

Када су Шпањолци открили Антиле, нашли су на племена која су од острва до острва ишла, убијала мушкарце и прождирала их. Са истребљењем тих племена, званих „карибі“ престало је онде и људождерство али је зверски обичај срастао са именом њиховим: „карибал“ — „канибал“. Тај назив се нарочито задржао за америчка људождерска племена.

ОД ЉУДСКИХ КОСТИЈУ, ТРОПСКИ ЉУДОЖДЕРИ ПРАВИЛИ СУ АЛАТЕ

Крајем прошлог столећа, још много научних путника и етнографа, бавило се питањем канибализма тропских крајева. Језовите појединости изнели су нарочито немачки часописи. Доказано је н. пр. да су тамошњи људождери, од костију људи чије су месо појели, правили разне алате.

По претпоставкама неких научника, прастари човек каменога доба је уопште био људождер. Немачки етнограф Шурц назива људождерство „дечињском болешћу човечанства“, коју су претци цивилизованих народа извесно сви прекужавали. И старо песништво даје сведочанства да је некад канибализам био „у моди“. У класичном митосу постоје и „богови људождери“, исто се и понеким херојима приписује да су „благовали“ људско месо. Постојало је уверење да онај ко поједе нечије месо, наследи од овога снагу, лепоту, па и „срећу“ — уколико се срећним може назвати онај човек који у најлепшој мушкој снази буде — поједен...

ЦРНЦИ ПЛЕМЕНА „ЊАМ-ЊАМ“ ЈЕЛИ СУ ЉУДЕ ИЗ СРЏБЕ И КРВОЖЕДНОСТИ

Према научничком испитивању, пре неколико деценија поглавито у Средњој Африци било је још раширено људождерство. Код црнаца званих „Њам-Њам“, у првом реду гнев, срџба и крвожедност беху узроци људождерства. Но било је и таквих који су из чистог „гурманлука“ прождирали младо људско месо... Најчешће поједу оне који погину у ратовању. Добро угојене заробљенике одмах побију, а мршаве прво угоје, па поједу.

Некоја племена из подручја Конга исто су људождери, како то описује гласовити научник Стенли у својој књизи „У тајнамнијој Африци“ али они само при свечаностима привреде такву гозбу, а тада не смеју бити присутне жене и деца. Међутим, жене им посебно, на своју руку, приређују канибалске гозбе.

*

По немачком научнику Георгу Форстеру, канибализам је, са културом, свуда нестао. Племена и народи онда чине први корак ка култури кад оставе људождерство, — највећи срам човечанства. Тај корак учинили су већ данас сви народи на земаљској кугли.

ВЕСТИ ИЗ —

БУДАПЕШТЕ

Занимљива пресуда о крађи једне бунде

Фризер није одговоран ако из радње нестану ствари гостију

Занимљиву пресуду начелног карактера донео је будапештански Сремски суд пре два дана. Неколико недеља раније ушла је у једну фризерску радњу на Андрашијевом путу једна дама, где је скинула своју перзијску бунду. При поласку, опази на своје запрепашћење, да бунде нема. Узалуд је било све тражење, — неко од посетилаца, којих је био приличан број, очигледно је искористио гужву и са бундом нестао.

Дама је пријавила ствар властима, и тражила да јој власник радње надокнади штету. Овај се бранио, позивајући се да у његовој радњи нема гардеробе, те је госпођина дужност била да сама пази на своје крзно.

Суд је доиста и ослободио фризера оптужбе, с образложењем да, у смислу наредбе, само у радњама где су посетиоци гости (гостионе, каване, позоришта и сл.) обавезно је држати гардеробу, а где пак ове нема, свако је дужан сам пазити на своје ствари. Пошто у берберницама гардероба није обавезна, штета од украдене бунде не терети власника радње, него госпођу саму.

НА ПРОЛЕТЊЕМ САЈМУ СТОКЕ У БУДАПЕШТИ БИЋЕ ИЗЛОЖЕНО ПРЕКО 4000 ГРЛА КРУПНЕ СТОКЕ

Овогодишња пролетња изложба Мађарског пољопривредног друштва у Будапешти, која се отвара 21 марта, обухватиће све гране пољопривреде. Данас, кад, услед ратних прилика, пољопривредна производња има појачан значај, приређивачки одбор посвећује нарочиту важност на смернице које ова смотра има дати за унапређење жетвених приноса и квалитетом и количином.

Од не мање важности је истовремена смотра и сајам приплодне стоке, за који су стигле пријаве у досад рекордном броју. Укупно ће на сајму бити изложено од крупне стоке — коња, рогате марве, свиња и оваца — преко 4000 приплодних грла. То су све, разуме се, првокласна, изабрана грла из одгајивачких газдинстава у целој држави.

За посетиоце изложбе из унутрашњости, као и за купце ван Будимпеште посебне знатне повластице.

ИНДУСТРИСКО-ТРГОВИНСКЕ ПРИЛИКЕ У ПРЕСТОНИЦИ

Градоначелник престонице — према извештају саветника д-ра Фелкаија — скренуо је пажњу министарству да би се вредносна граница плаћања порезе на приход установила у сразмери поскупљења за живот најпотребнијих врста робе. Исто је градоначелник дао среским поглаварствима потребна упутства за извршење наредбе о одређивању цена за станове.

Цена разним врстама угља у малопродаји полугнута је за 10 до 15 процената. По исказу саветника Фелкаија, престоничко снабдевање дрветом за огрев и угљем задовољава.

*

— **Ухапшен међународни џепарош.** Будапештанским детективима успело је да ухвате међународног џепароша Јохана Деваји. При претресу на полицији, нађено је код њега 1500 пенга. Он је признао да је на станици у Унгвару једном путнику украо из џепа 770 пенга, а остали новац да је добио при коцкању.

Ситне вести из иностранства

Из Буенос Ајреса јављају да је тамошњи немачки амбасадор д-р Терман отпутовао, шпањолским паробродом, у Немачку, начинивши претходно опроштајне посете истакнутим личностима Аргентине и својим личним пријатељима.

У Гибралтарском мореузу завладале су необично јаке морске буре и вихори. Рибарске лађе склониле су се у шпањолска и мароканска пристаништа.

Британски амбасадор у Анкари, сер Хјуз Кнечбал стигао је у Каиро, да онде конферише са надлежним британским претставницима о положају на Блиском истоку. Држи се да ће и нови амбасадор Америке у Анкари, Стајнхарт, који се налази на путу из Сједињених држава у Турску, такође ускоро допутовати у Египат.

Гроф Лајош Тиса, велепоседник, члан Горњег дома, син бившег министра претседника грофа Калмана Тисе, умро је у 63 години.

У Њујорку, у суботу у зору полицијски органи извршили су преметачицу у становима грађана из држава непријатељски расположених према Сједињеним државама. Многи странци су притом интернирани.

Из Штокхолма јавља Шведска брзојавна агенција да је престолонаследник отпутовао у Источну Шведску, где ће учествовати у војним маневрима.

У Уругвају, од недеље је, по наредби претседника, заведена општа цензура радио и штампе. Редарство је опуномоћено да строго надзирава телефонски и телеграфски саобраћај.

У Шпанији, у појединим крајевима, непрекидно пада киша. У Алгесирасу, у нижим крајевима града, улицу покрива вода у висини од 30 цм. Грађанство се исељава у више делове.

У Крети, генерални гувернер Грчке ставио је на расположење своту од 75 милиона драхми за изградњу станова за народ. На острво су стигла и одела за 5000 сиромашне деце.

У Турској, услед велике оскудице угља, указује се потреба за још већим ограничењем паробродског саобраћаја у пристаништима Босфора.

У Пловдиву, предведено је суду 29 комуниста, агената Совјета. Седам од њих осуђено је на смрт, 2 на доживотну робију, а на 15 година тамнице.

У Софију стигли су чланови мађарског посланства у Египту, и данас у среду настављају пут за Будапешту.

Између Јужноафричке и Совјетске уније, како јавља „Дојчес Нахрихтенбиро“, успостављени су дипломатски односи.

У Португалији од 1 марта употреба бензина биће још већма ограничена. Улични саобраћај аутомобила и мотоцикла обуставиће се.

ВЕСТИ

— Месечна квота пиринча је 20 дека. Јавили смо да је градско апровизационо звање у интересу правилне расподеле пиринча одредило да се исти издаје по глави месечно 20 дека, и то само за болеснике и за лица млађа од 18 година. Многи трговци нису, изгледа, разумели ову наредбу, па због тога градско апровизационо звање обавештава све заинтересоване као и трговце да одређену количину пиринча имају издавати лицима која на то имају право.

— Упутнице за јевтина одела. Градско апровизационо звање обавештава све оне који су добили упутнице за јевтина одела да исту куповину имају извршити до 5 марта, јер после тога упутнице губе важност.

— Пажња занатлијама. Занатлиско удружење у Ујвидеку позива све своје чланове, који у смислу 14. §-а 4. члана Закона из 1939 нису поднели прописане пријаве и одговарајућа документа, да ово учине најдаље до краја овог месеца, јер пропуштање тога повлачи за собом казну.

— Снежна маса са крова повредила пролазника у Ракоцијевој улици. Јуче по подне пред кућом бр. 11 у улици Ференца Ракоција десила се тешка несрећа, којом приликом је страдао Милорад Којић, трговачки помоћник, стар 37 год. Он је хтео да уђе у поменуту кућу, али у том тренутку пала је једна већа маса снега са крова, покренувши собом и веће парче симса на Којића. Он је том приликом добио доста озбиљне повреде и пренет је у болницу. Услед наглог топљења снега, десило се више случајева да снег са крова пада на пролазнике.

— Кад хирург заборави да извади маказе из трбуха оперисаног. Јављају из Мармарошситета: Над Гизелом Немет из једног околног села извршена је у овдашњој болници тежа операција у вези са тешким стомачним обољењем. После операције њени болови нису престали, и зато је она ових дана поново дошла у болницу ради друге операције. Овом приликом утврђено је, да су, нечијом омашком, у стомаку болеснице остављене хируршке маказе и то је изазивало јаке болове код ње. Маказе су потпуно исекле унутрашње органе Гизеле Немет и њено стање је било безнадежно. Када је умрла, постављена је на одар у болничкој мртвачници, па су биле предузете већ и мере за сахрану. Али до те сахране није дошло, јер је Гизела Немет доцније на одру дошла к себи и некако се извукла из мртвачнице. Она је поново смештена у болницу и нада постоји нада да ће оздравити.

— Новинарско-глумачка парница. Позоришног новинара Уједа Золтана у Будапешти тужила је позната глумица Каради Каталин због увредљивог упућеног јој писма. На суду, новинар је изјавио да је спреман глумици дати задовољштину, уз молбу за извињење, те пошто није искључена могућност за измирење, судска расправа је одложена.

— Сви народни посланици из Бачке сачињавају јединствено тело — рекао је на недељној седници владине странке г. Јулије Војнић, народни посланик Сабадке. Посланицима из Бачке прикључили су се и посланици крње Бачке из Бајског трокута, па тако сада постији у том погледу потпуно јединство.

— Самоубиство у болници у Сабадки. У недељу увече, у болници Марије Валерије у Сабадки извршио је самоубиство Антал Францишковић, 47-годишњи земљорадник. Он је недавно, као слабоуман доведен у болницу.

— Провалници на саоницама. У магацин једне текстилне фабрике у Пештержебету провалила су, претпрошле ноћи, три радника, Келемен Ласло, Зољаш Јанош и Молнар Вилмош, и покрали ствари у вредности од 3200 пенга. У великом снегу, они су свој плен сместили на спремљене саонице и одвезли се кући. Набрзи су ухапшени и стављени у затвор.

— Саопштење државне пореске управе у Ујвидеку. Тисканице за валовнице у погледу општег пореза на приход, имовину и доходарину за 1941 и 1942 могу се добити код Градског пореског звања или у селима код општинских поглаварстава. Цена једној тисканици је 10 филера, а прилози (5 комада) коштају по 5 филера. За испуњавање појединих рубрика валовница, које нису довољне за лаике, дају потребна обавештења градске, односно општинске пореске власти. Уколико пак порески обвезник, услед неотклоњивих препрека, не би могао на време да поднесе валовницу, може, уз доказивање те препреке, да поднесе молбу мађарској кр. Пореској управи и тражи одлагање предаје валовнице. Уз ову молбу треба приложити таксу од 2.— пенга.

— Никлени новац остаје у промету до 28 фебруара. — Са надлежног места обраћа се пажња грађанства да никлени новац од 50, 20 и 10 филера престаје са 28 фебруаром бити законско сретство за плаћање, док ће га државни и други новчани заводи примати још, у замену, до 31 марта. „Мађар немзети банк" овај новац измењује још до 30 априла 1942, за челични новац. Стога је у интересу грађанства да никлени новац од 50, 20 и 10 филера што пре измени.

— Удавио се светски рекордер у скакању падобраном. Јављају из Буенос Ајреса да је светски рекордер у скакању падобраном, Томас Пикасо, спуштајући се падобраном из висине од 4800 метара, пао у реку Рио де ла Плата и удавио се.

— У пажњу женским кројачима. Стручна секција женских кројача у Ујвидеку овим путем обавештава своје чланове, да ће Земаљски савез за прављење женских хаљина у Будапешти 27 и 28 фебруара приредити ревију модела специјално за женске помодне занатлије. Ова ревија ће бити стручна и прегледна смотра нове пролетње и летње женске моде и даће заинтересованима упутства о томе какав ће стил у моди у будуће владати. Улазница за ову ревију износи 20 пенга, а албум у боји, који ће садржати илустрације модела са ревије, за учеснике колеге стајаће 35 пенга по комаду.

ИЗДАЊЕ СРПСКИХ НОВИНАРА

За свакога о свачем понешто

појавило се по трафикама и код продаваца новина и публика је ово издање одушевљено и са најживљим интересовањем примила. Издање има стварно разноврстан, занимљив и скроз актуелан материјал, који у пуној мери оправдава његов наслов. Популарна, ниска цена чини издање

За свакога о свачем понешто

приступачним и најширим, па и најсиромашнијим слојевима љубитеља овакве врсте штива, које заиста пружа сваком читаоцу ретко уживање и задовољство. — Примерак стаје свега 30 филера и може се добити у књижарама, трафикама као и код уличних продаваца новина. — Треба похитати са куповином издања, јер се у промету налази још веома ограничен број примерака!

— Дом „Магдолна" — нови назив „Коре хлеба". На годишњој скупштини удружења „Кора хлеба" под претседништвом г-ђе др. Золтана Салонтаја, прихваћен је једногласно предлог да се назив овом удружењу измени и да му се надене нов назив из пажње према супрузи Регента витеза нађбањског Миклоша Хортија, тако да ће се ово социјално удружење отсада звати „Удружење Магдолна дом". У току скупштине, управа је изнела интересантне податке о садањем раду удружења, из којих се види да се и данас веома интензивно ради на збрињавању сиромашне деце у нашем граду. На тај начин, данас 38 деце уживају потпуну опскрбу у дому, а сем тога ту се сваког дана кува и ручак за 300 школске деце.

— ВЕРА РАУШКИ и МЛАДЕН РУЖИЋ, свршн. теолог. венени. 279

— Због немара матере, изгорела девојчица. У Будаершу, радница Шлик, отишавши на посао, оставила је саму у соби своју малу ћерчицу, поред зажарене пећи. Када се вратила, нашла је у соби страховит призор: четворогодишња Рожика лежала је мртва на поду, већ сва угљенисана. И један део намештаја око ње био је нагорео. Претпоставља се да се дете, извесно играло с ватром, па је пламен захватио одело те је девојчица, не умејући се бранити, изгорела. Немарна мати је стављена у притвор.

— Прегазио је воз. На железничкој прузи између Сабадке и Червенке десила се несрећа чија је жртва сељакиња Каталин Вересбарањи, 61-годишња старица из Сабадке.

— Регулисање промета кукуруза у Јужном Крају. Министар за јавно снабдевање наредбом је регулисао промет кукуруза у Јужном Крају. Према тој наредби, кукуруз из Јужног Краја може превозити само Хомбар у остале делове државе. Превоз кукуруза између појединих села и вароши у Јужном Крају, путем железнице, бродова, теретних аутомобила и кола, може се обављати само уз претходну дозволу за транспорт, истављену од општинског поглаварства, односно градоначелника.

— На острву Исланду још и данас вране сматрају за свете птице, као у стара германска времена, и штите их исто онако као што се у Средњој Европи штите роде и ласте.

— У Београду сва дворишта, баште и неизграђени плацеви имају бити засађени поврћем. МТИ јавља из Београда да је српска влада повела широку акцију да се за становништво осигура потребна количина животних намирница свих врста. Тако је претседник београдске општине г. Драгољуб Јовановић позвао грађанство Београда да сво слободно земљиште у дворištима и баштама има засејати са поврћем и зелени. На тај начин снабдевање града биће знатно олакшано, када се узме у обзир колико се поврћа и зелени може засејати, тако да скоро свака кућа може да добије најнеопходније количине у поврћу и зелени. Београдска општина давањем семена и потребног алата омогућиће овај рад. Исто тако биће засејани и плацеви који нису изграђени.

— Нова модерна болница зидаће се у Сабадки заузимањем великог жупана г. д-ра Андора Река. У недељу је одржана скупштина Црвеног крста у Сабадки и том приликом је претседник г. д-р Рек одржао већи говор у коме је изнео потребу подизања једне нове модерне болнице за северну Бачку у Сабадки.

— Телеграм од 13.000 речи. Централи Црвеног крста у Женеви стигао је пре два дана најдужи телеграм који је досад онамо упућен. Телеграм садржи, на 367 страна текста, 13 хиљада речи, а упутила га је у Женеву влада Сједињених држава, дајући подробна обавештена о немачким, италијанским и јапанским држављанима који се налазе у Америци, и о мерама које су према њима предузете.

— Скупоћа у Швајцарској. По саопштењу Статистичког звања града Цириха, од августа 1939 до данас индекс цена животних потрепштина скочио је за 48.8 поена, или за 35.3 процента. Од животних намирница, знатно су скочиле цене јаја, шећера и каве, мање код говедине, телетине и махунастог поврћа. Непромењена је остала цена млеку, масти и стоном уљу. Од горива, нешто је поскупио угаљ. Знатан пораст цена опажа се нарочито код материја за одевање.

Цео свет

У АМЕРИЦИ СЕ ЈЕДАН ДЕО ПОМОЋИ ЗА НЕЗАПОСЛЕНЕ РАДНИКЕ ИСПЛАЋУЈЕ У НАМИРНИЦАМА

Амерички министар пољопривреде изјавио је недавно новинарима, да ће се један део државне помоћи за незапослене раднике отсада исплаћивати у животним намирницама. Радници који уживају ту потпору, добиће нарочите књижице за куповину робе по разним трговинама, на пијаци и занатским радњама. Трговцима и осталима исплаћиваће се роба доцније из државне касе.

Тиме америчка влада жели да олакша живот америчким радницима без посла, а сем тога да се у корист привреде постигне четири важна циља: 1. Државни магацини, који држе у резерви огромне количине намирница, ослободиће се великог терета на овај начин. 2. Повећање пшенице, брашна и осталих намирница побољшаће знатно стање пољопривредника. 3. Беспослени радници добијаће намирнице, које неће бити изложене колебањима цена. 4. И трговци ће имати користи, јер ће и њихови послови напредовати.

ЕНГЛЕЗИ СВЕ МАЊЕ ПИЈУ ВИСКИ

Виски је за Енглезе и Американце из Уније, исто што и за Русе вотка или Немце пиво. То је нека врста националног пића. Кад се два Енглеза састану, без виска се разговор не може ни замислити. Па ипак, судећи по најновијим статистикама, изгледа, да Енглези данас ипак пију мање виски него раније. Огроман број фабрика виска у Шкотској обуставио је пре извесног времена свој рад, јер су по магацинима, трговинама, ресторанима и бифеима нагомилане толике резерве виска, да се оне неће продати ни за три године. Новија производња уопште није потребна.

У Шкотској је до скоро постојало 97 фабрика виска. Од ових су до сада њих 79 обуставиле рад. Енглези су постали неверни свом народном пићу и све га мање троше. Можда, због ратне психозе, желе да постану трезвенији...

ЦРНО СРЦЕ БЕЛОГ ЧОВЕКА

Амерички генерал Роберт Едвард Ли (1807—1870) војсковођа јужних трупа за време америчког грађанског рата био је веома популаран међу својим војницима, а нарочито међу Црнцима, који су га обожавали.

Једном је генерал Ли одржао говор, у коме је похвалио храброст Црнаца и величао њихове вође. Он је тако говорио да су се многи Црнци заплакали.

Да би се одужили добром генералу и свом највишем заштитнику, Црнци су у његову част приредили раскошан банкет и позвали и њега на гозбу. За време гозбе, један Црнац одржао је здравицу генералу Лиу и рекао и ово:

— Живео генерал Ли! Он има, истина, белу кожу, али црно срце! Он је златан човек!

СЛАВА КУВАРА

У Тараскону, у Провансу, који је Алфонс Додо са својим шаљивим романом „Тартареном Тарасконцем" прославио у целом свету, скупили су се сви кувари из Провансе да одлуче коју ће славу славити. Одлучили су да изаберу Свету Марту. Марта, сестра Лазарева, била је одлична домаћица и дочекавала Исуса Христа у Лазаревој кући и у многим земљама је заштитница куварских удружења.

Женски свет

Чувене жене у анегдотама

Адела Сандрок као жена и глумица

Немачка филмска глумица Адела Сандрок била је у своје време љубимица и наше биоскопске публике. О њој су кружиле још за живота безбројне духовите анегдоте и ми неколико тих анегдота, као карактеристику личности ове талентоване глумице, овде доносимо.

Једном је у некој драми играла колегиница Аделе Сандрок, нека Ема Шилер. Она је била амбициозна млада глумица, али играти на позорници ипак није умела. Раније је ту улогу играла Адела Сандрок. После претставе, Аделу Сандрок је један позоришни критичар упитао:

— Зашто је г-ђица Ема данас тако рђаво играла своју улогу?

— Није јој се допала улога. У тој улози она има да каже само неколико речи, а она не може ни два минута да не покрене свој и сувише оштар и неуморан језик!...

*

Једног дана Адела Сандрок је замолила свога режисера да је пусти на неколико дана на отсуство. Треба да оде до мајке, која живи у Холандији. Режисер јој је одобрио три дана. Адела Сандрок је љутито лупила ногом о под и узвикнула:

— То је мало! То није отсуство!

— Па узмите авион, доста ће вам бити три дана! — бранио се режисер.

— Авион? Ако ви мислите да сам ја Холанђанка, још не морате да верујете, да сам и летећа!

*

Адела Сандрок је била позната по свом оштром језику и није се устручавала при давању мишљења о женама. Нарочито је стално била на ратној нози са својим суревњивим колегиницама, које нису могле да постигну толико велике успехе, као Адела Сандрок. Нека њена старија колегиница је једног вечера у гардероби упитала:

— Драга колегинице, не бисте ли ми рекли, како се жена мора шминкати, па да изгледа лепа и млада?

— Ви сте, мадам, за обоје већ давно задоцнили!

Мода и практична домаћица

Неколико савета у вези са хаљинама

Бело рубље никада не треба по средини савијати. Треба га савити тако да предња страна дође горе и лежи сасвим равно и глатко. Под кошуљу треба потсавити рукаве и траке ако их има на раменима. Тако ће се рубље дуже одржати и лакше прати.

*

Беле ципеле било од платна или антилопине коже, треба пре чишћења испунити хартијом или ставити на калуп. Тек онда могу се беле ципеле чистити и сушити. После сушења тако четкати ципеле меком четком. Никада не треба беле ципеле сушити на јаком сунцу.

*

Ободи женских шешира могу се на ивици стола, покривени влажном крпом, пеглати и то с наличја. После пеглања треба оставити шешир да се на промаји осуши.

*

Употребљене и већ неупотребљиве хаљине, рубље, чаршаве, салвете и друге тканине не треба бацити, јер се све те тканине могу одлично искористити за апликационе и друге ручне ствари. Лепи су јастучићи, покривачи и лутке за играње од тих тканина.

*

Свила се после прања никада не сме изгњечити, јер ће услед тога доћи до гужвања, које се примећује и после пеглања. Свилу треба сасвим друкчије прати и пеглати него остале тканине.

Хоћете ли, госпођо, да буде примеран ред у вашем домаћинству?

КАКО СЕ ПРАВИ СИГУРНА БРАВА ПРОТИВ ЛОПОВА

Домаћица се може на веома једноставан начин сигурно заштитити од насртаја дрских лопова и обијача, ако направи ову примитивну, али потпуно сигурну браву: треба савити дебелу, јаку жицу у облику латинског слова „у", тако да личи на укосницу. Њу треба ставити на браву спољних врата, а крајеве укоснице увући између кључа у браву. На тај начин, брава се не може отворити ни највештијим обијачким алатима.

*

ПРЕИМУЋСТВО БОРАКСА

Хемиски чист боракс је неопходан за свако уредно домаћинство. Он се може за много шта употребити, па зато мора да се налази стално у остави уредне и вредне домаћице.

Мало је познато, да је боракс одлично средство за конзервирање јаја. У пролеће и лето, када су јаја прилично јевтина, тада је и сезона да се јаја конзервишу за јесењу и зимску сезону, кад је тај артикл много скупљи и ређи. Јаје треба ставити у раствор млека и воде као и две велике кашика боракса, да се млеко не би усирило.

*

Метални предмети биће лепи и бљештави, ако их домаћица протрља са ситним, овлаженим прахом од боракса. После тога треба посуђе или друге ствари од метала меком крпом протрљати.

Наука и живот

ШТА ТРЕБА ДА ЈЕДУ ПАДАВИЧАРИ

Позната је ствар, да су скоро сви падавичари веома осетљиви према извесним намирницама и зачинима. Има опет и таквих који су потпуно индиферентни и могу све да једу и пију. Код осетљивих, напад епилепсије постаје јачи, вехементнији и траје дуже, ако болесни узима храну која му шкоди. Нарочито могу да шкоде падавичару ове намирнице: јаја, чоколада, црна кава, маргарин, бутер, као и јаки зачини. Те намирнице могу понекад да убрзају и непосредно изазову јаке епилептичке нападе. Ови осетљиви падавичари треба да се обрате лекару и од њега сазнају шта треба да једу. Лекар ће им прописати благу храну, која неће изазвати нападе, па ће их чак и спречавати. Сасвим је природно, да епилептичари не смеју пушити ни ни узимати и капи алкохолног пића.

*

МАЛЕ ЛЕКАРСКЕ ЗАНИМЉИВОСТИ

За време рада сваки човек даје за 24 часа 1000 грама угљене киселине више, него за време мировања.

*

Пречник једног црвеног крвног зрнца износи 130-ти део једног милиметра.

*

Дечје богиње појавиле су се први пут, према старим историским записима, у Кини, и то 1120 године пре Христа.

*

Опасна и веома лако прилепчива болест лепра (губавост) последњих деценија непозната је у Европи. Само покаткад она се јавља у понеком усамљеном случају, када неки губавац дође бродом из тропских крајева у неку европску луку.

*

Нормална дужина човечјег желуца је 15 сантиметара.

*

Повећање срца најчешће долази услед прекомерног замарања срца. У првом реду то се дешава услед такмичења за спортским рекордима, затим од алкохолних пића (нарочито пива). Проширено срце јавља се и код хроничног обољења бубрега, склерозе, поремећајима крвотока и тровања оловом.

*

Производња млека код мајки које доје своју децу не зависи толико од њихове исхране, колико од њихове конструкције и органске склоности.

Сада је изашао!

ПОЛАЧИ ЈАНОШ:

МАЂАРСКО-СРПСКИ
СРПСКО-МАЂАРСКИ

РЕЧНИК

Свака књига садржи 10.000 речи
Цена броширано:
мађарско-српски П. 2·80
229 српско-мађарски П. 3·20
Обе свеске заједно. увезане П. 7·50
Може се добити код издавача и у свима књижарама

КЕЛЕР и КИШ

велетрговина писаћег прибора и папира

Ујвидек, Јокаи Мор ул бр 18

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

Жена за десет хиљада лира

Пиетро Орвали

— Дођавола! Ја сматрам да нема глупљег човека на свету него што је твој брат! — узвикнуо је сињор Енрико Медити и снажно ударио песницом о сто.

— А шта се то десило? — упитао је његов син Емилио.

— Пре пола године ослободио сам се оне Розите Корачи, али то ме је тада коштало десет хиљада лира, јер нисам желео да га она тужи због неодржаног брачног обећања. А сада је по среди нека друга жена, која се зове Делила Савати.

— Како то? — упитао је Емилио, изненађено — Делила Савати? Ко је та жена?

— Она је чувена звезда римске опере, — објаснио је Енрико. — Али он хоће да се ожени том женом! — додао је бесним гласом. — Само ја то никако не могу дозволити!

— Па, како мислиш да то спречиш.

— Новцем, — одговорио је стари, — јер то је једино сигурно средство. Твој брат Микело ми јавља да ће се венчање обавити у 14 часова, а сада је 10.

У том случају не можемо ништа урадити, — приметио је Емилио и једва сакрио осмех задовољства, — у најбољем случају можеш да телефонираш или пошаљеш телеграм.

— Не! — прекинуо га је стари. — Ти ћеш се одвести мотоциклом. Овде је адреса те жене. Ја ћу ти дати чековну књижицу и у најгорем случају можеш да испуниш један чек на 30.000 лира.

Двадесет минута касније, Емилио је мотоциклом јурио према Риму. Та мисија му је била веома непријатна, јер, на крају крајева, зашто да се Микело не жени Делилом Савети? Розитом Корачи?

У сваком случају, видеће да ли је тој девојци заиста стало само до новца, а уколико хоће само Микела и воли га заиста, он ће им пожелети срећу и присуствоваће венчању. Можда ће чак добити и један пољубац од лепе веренице. Тачно у подне, Емилио је стигао у Рим и одмах се упутио у стан Делиле. Врата му је отворила једна млада, лепушкаста собарица и одмах га увела у собу. Емилио је изненађено застао на прагу салона. Пред огледалом је стојала млада дама у вереничкој хаљини. Никад у животу Емилио није видео лепшу жену. Угледавши га, млада девојка се сасвим збунила.

— Сињорина Савати? — упитао је он.

— Да. А ко сте ви?

— Ја сам Микелов брат. Дошао сам по налогу свога оца...

— То значи да ваша посета доноси непријатности?

— Нажалост! Мој отац никако не пристаје на тај брак.

— Лепо. Али, то он не може више да спречи.

Емилио је извадио књижицу са чековима, а девојка је брзо села.

— То значи да ваш отац хоће да купи вереницу. Колико јој нуди?

Емилио се запрепастио. Зар је могуће да отац има право и да је новац једино средство којим може да се ликвидира такав брак.

— Мој отац мисли да су десет хиљада лира огромна сума, — рекао је несигурним гласом.

— Ви сте шаљите! — прекиде га сињора Савати. — Ваш брат је срећан што је могао да освоји српе најлепше глумице у Риму. Многи би радо платили десет хиљада лира да су само једном могли да вечерају са том женом. А ви хоћете да је купите за десет хиљада лира!

— А двадесет хиљада?

— Сувише мало...

Она ипак има своју цену, закључио је Емилио у себи. То му је сад јасно рекла.

— Тридесет хиљада?

— Да ли је то ваша последња понуда?

— Да.

У том тренутку напољу су се чули гласови, а врата се отворише, на којима се појавио Микело са женом, коју је читава Италија познавала са насловне стране илустрованих часописа. То је била Делила Савати.

— Емилио! — узвикнуо је Микело одушевљено. — Зар си ипак дошао на венчање?

Збуњени Емилио видео је сад да је девојка у хаљини веренице брзо стиже у суседну собу.

— Делила, ово је мој брат — представио је Микело. Делила му је пружила руку и пољубила га је у лице.

— Штета што сте доцкан дошли, — насмејала се. — Јер ми смо се већ венчали и у 14 часова путујемо. Микело се плашио да му отац не поквари венчање и зато му је јавио да ће се венчати тек поподне, а ми смо се, ето, венчали већ у 10 пре подне. Него, где је Анунцијата?

— Овде сам, — чуо се глас из суседне собе. И девојка у хаљини веренице вратила се из суседне собе али је већ била у другој хаљини.

— Ово је моја сестра Анунцијата. Познајеш ли Микеловог брата? Вас двоје ћете нас испратити на станицу.

Десет минута доцније, Емилио је са лепом девојком седео у аутомобилу.

— Ви сте одиграли самном лепу комедију, — рекао јој је путем.

— Нисам, — одговорила је она. — Кад се сестра одвезла у цркву, ушла сам у њену собу и видела њену вереничку хаљину. Хтела сам да видим како ми пристаје. Зато сам је обукла. У томе сте ви наишли и почели да ми нудите новац. Одговорила сам вам оно што сте заслужили.

— У праву сте, — признао је Емилио. — Али ја се ипак радујем што сам вас видео у вереничкој хаљини.

— Зар сам вам се допала у тој хаљини?

— Био сам одушевљен...

Млада девојка се кокетно осмехнула и рекла:

Само од вас зависи да ли ћете ме још једном видети у таквој хаљини.

Месец дана доцније, Емилио ју је заиста видео у истој хаљини, али само поред себе.

ГОСПОДИН ПРОФЕСОР...

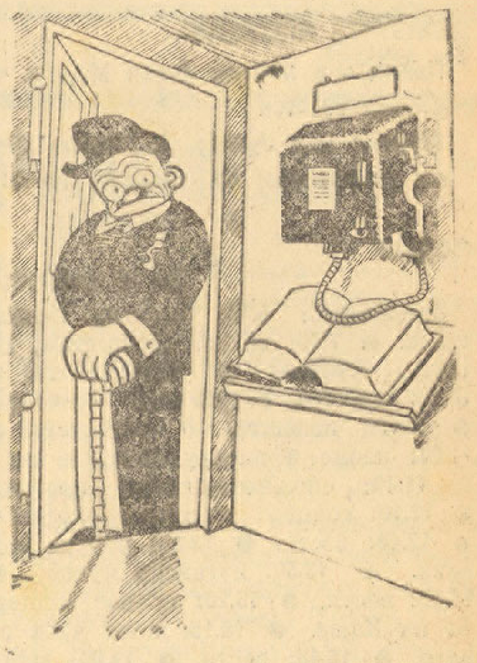

— Какав је сад опет ово W. C. ?

ОТМЕНА РОДБИНА

Мачка је са својим мачићима затекла у зверињаку пред кавезом горког лава и рекла тужним гласом својим младунцима.

— Видите, дечице, ово је један од претставника наших аристократских предака, краљ пустиње. И тај гад сада неће ни да чује за наш мачји род...

МЕНАЖЕРИЈА

У једном циркусу налазе се тигар и питомо јагње у једном кавезу. Они се мирно и пријатељски сносе. Неко упита директора менажерије:

— Зар се тигар и јагње никада не посвађају?

— Који пут само.

— И шта ви онда радите?

— Доводимо у кавез ново јагње!

Јошико Хаваки спасава Јапан од опасних страних шпијуна

Пише В. Спасић (28)

КАПЕТАН ГОРИТА ЈЕ И ДАЉЕ ОПТИМИСТА

Капетан Горита се у ведром расположењу удаљио из Оситиног стана. Он при томе није ни слутио у каквом душевном стању је оставио своју вереницу, коју је капетан Таваси већ прошлог вечера потпуно обавестио о својој сумњи према свом колебљивом и непоузданом другу. Није имао појма ни о томе, да је ову сумњу он сам још више појачао својим глупим брбљањем и причањем о тобожњем наследству. Уистини, Горита је имао добре намере. Он је своју вереницу хтео да припреми, полагано и на фини начин, да ће ускоро располагати са великим сумама новаца. То је учинио због тога да она не би можда доцније посумњала у његово изненадно богаћење.

Горита је, дакле, имао разлога да тога дана буде оптимистички расположен. И у министарству је овога пута имао среће и добар пријем код свога претпостављеног. Пуковник Шохиро поверио му је сада важне и веома поверљиве извештаје какве раније није добијао. Само је бацио један поглед у њих и уверио се, да они много новаца вреде. Није при томе осетио да је почео свој рад да цени само по вредности, коју ће добити од својих тајанствених нових послодаваца.

Тога вечера морао је поново да оде у зграду министарства рата, у уобичајено време и уобичајеним путем. Он је веровао да је то срећна случајност. Није наслућивао да су у ту ствар умешани и прсти капетана Тавасиа.

Душевно узбуђење капетана Горите је сасвим ишчезло. Он је сада сасвим мирно и прибрано размишљао и решио да све своје послове обавља отсада хладнокрвно и одмерено. Колебања, и сумње, које обузимају човека, који се налази на важној прекретници у животу сада су сасвим нестале. И он је одлучно скренуо на леву страну.

До ове одлуке је дошао после дугог колебања. Али, знао је да је запао у вртлог, из кога је тешко наћи излаз. Рачунао је са свима могућностима и њему су биле познате последице онога што сада ради. Он је то примио мирне душе и био спреман да подноси сав ризик те опасности. Било му је јасно једно: или ће постати богат човек или ће га стрељати... или, пак... али о томе сада није хтео да размишља.

И тога вечера, он је са блаженим изразом на лицу очекивао полазак на своју деликатну дужност. Неколико пута је погледао на свој часовник. При томе није приметио да га његов колега, поручник Икото злурадо, иронично посматра.

Тачно у 7 часова напустио је зграду министарства ваздухопловства. Изишао је кроз побочну капију и кренуо уобичајеним путем.

НЕОЧЕКИВАНИ ПРЕОКРЕТ

Убрзо после тога, искрсла је витка фигура поручника Икота на истој капији. Он је, кезећи се, гледао око себе. И тихо звижнуо. Младић са бициклом одмах му се приближио и Икото му је предао даља упутства. Младић је хтео да се удаљи, али се у том тренутку сасвим изненадно појавила чета војника из позадине, која је дошла трчећим кораком.

— Поручниче Икото! Предајте се! Ви сте ухапшени! — чуо се оштар заповеднички глас генерала Ромите.

Младић, који је донео бицикл, био је већ опкољен војницима. Икото се машио руком за револвер, али одједном је одјекнуо хитац. Поручник са пегавим лицем срушио се као клада на тротоар.

— Несрећник! — промрмљао је генерал Ромита, када је раздрљио поручников окрвављен копоран йскићен златним гајтанима. Имао је право капетан Таваси. Овај његов чин јасније сведочи него сви досадањи докази.

За то време капетан Горита се налазио већ далеко. Он је чуо из даљине револверски хитац, али му није придавао нарочиту важност. Најзад, ратно је стање, а у таквим приликама оружје се лако и често окида...

Данас

Среда, 25 фебруара 1942 године.
Св. Мелентије еп. антиохијски.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Попић м-р Милан, Јокаи Мор у. 13 (телефон 23—79).

Михелс м-р Јулије, II Ракоци Ференц улица број 66 (телефон 29—51).

*

РАДИО

За 25 фебруара

Будапешта: 6.40: буђење, гимнастика. ● **7.00:** вести, саопштења, јутарња музика. ● **10.00:** вести. ● **10.15:** концерт ватрогаског оркестра. ● **11.10:** извештај о водостају. ● **11.20:** песме и инструментални соло. ● **11.40:** спољнополитички преглед. ● **12.10:** концерт салонског оркестра. ● **12.40:** вести. ● **13.30:** поруке војника. ● **13.50:** циганска музика. ● **14.30:** вести. ● **15.20:** пренос концерта из Каше. ● **16.15:** пола часа за ђаке. ● **16.45:** вести. ● **17.00:** вести на мађарском, словачком и русинском језику. ● **17.15:** свирка на усној хармоници. ● **17.25:** предавање. ● **17.55:** циганска музика. ● **18.20:** програм за војнике. ● **19.00:** вести на мађарском, немачком и румунском језику. ● **19.25:** читање програма следећег оперског преноса. ● **19.30:** пренос Маснејеве опере „Манон". После првог чина, око **20.10:** спољнополитички преглед. ● **21.40:** вести. ● **22.10:** музика за игру. ● **22.30:** четврти чин „Маноне". ● **23.00:** вести на немачком, италијанском, енглеском, француском и финском језику. ● **23.25:** циганска музика. ● **24.00:** вести. ● **0.15:** час Црвеног крста.

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту 20.30 и **17.53.**

За Сабадку 4.38.

За Зомбор 4.06, 10.54, 13.50 (Сеплигет-Паланка), 17.26.

За Тител 6.15, 14.02 и 20.20.

За Зенту-Сегед 5.30, 13.35 (само до Обечеја), 16.40.

Из Будапеште 23.14 и **11.11** (особни стиже у Ујвидек у 7.35).

Из Сабадке 20.48 (особни, стиже у Ујвидек у 23.35).

Из Зомбора 7.32, 9.15 (само из Паланке-Сеплигета), 12.54, 20.16.

Из Тителе 5.29, 15.30, 19.40.

Из Сегеда-Зенте 7.05 (само од Обечеја), 10.35, 20.08.

*

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

24 фебруар.

Дунав: Комаром 265 (—5), Будапешта 241 (—1), Пакш 236 (—2), Баја 248 (—2), Мохач 295 (—3), Бездан 310 (—1), Гомбош 308 (—4), Ујвидек 256 (+4).

Драва: Барч —64 (+3).

Тиса: Вашарошнамењ 52 (—3), Токај 167 (+7), Чонград 177 (—), Тисафиред 122 (—3).

ПРИПОСЛАНО*)

Госп. Доленец Јулије, није више намештен код наше фирме, те услед тога није овлаштен да у наше име прима налоге и да врши наплате за нашу фирму. Споменутом извршена плаћања не признајемо као за нашу фирму извршена.

Немет и комп.
Ујвидек

284

*) За ствари под овом рубриком уредништво и администрација не примају одговорност.

СПОРТ

Државна репрезентација са четири играча из УАК-а?

Марјановић, Живковић, Палфи и Велкер добили су пуно признање

После првог пролетњег кола за државно првенство сва штампа опширно пише о изванредној игри Уака. Подвлачи се, да би Сегед претрпео сигуран пораз, да на вратима није имао Тота. Ни једно перо спортског критичара није пропустило да са најласкавијим речима похвали сјајну игру Марјановића (Марјаша), Живковића (Жолдоша) и Велкера. Палфи је такође био предмет похвале. Њиховој игри Уак треба да захвали што је добио један драгоцен бод. Сигурно је, да отсада Уак може мирно очекивати следеће утакмице и да се неће ниједном десити, што није био редак случај прошле године, да ван Ујвидека губи катастрофалним резултатима. Прошла су та времена... Узмите се упамет противници Уака!

Када би се узеле у обзир спортске критике појединих листова државни тим, према показаној игри појединаца, би требао да изгледа овако: голман Хорват (Солнок), десни бек Чабаи (Солнок), леви бек Кишпетер (Солнок), десни халф Нађ II. (Ференцварош), центархалф Марјановић (Марјаш) Уак, леви халф Живковић (Уак), десно крило Егреши (Кишпешт), десна полутка Сантаи (Коложвар), центар Палфи (Уак), лева полутка Суса (Ујпешт), лево крило Велкер (Уак).

Као што се из предњег види Уак даје највише играча — четири, затим Солнок три, Ференцварош један, Кишпешт, Коложвар, Ујпешт — по један.

Још није касно да надлежни узму у обзир одличну форму Уакових играча и позову их на наредни тренинг државне репрезентације. Палфија би требало узети у обзир за игру против Италије, поготову, када се зна да је одлично играо на пробном тренингу.

ДА ЛИ ЈЕ ВЕЛКЕР ИМАО ПРАВА ДА ИГРА У ПРОШЛУ НЕДЕЉУ?

По завршетку утакмице, у прошлу недељу, воће Сегеда су изјавиле да ће се на одиграну утакмицу жалити, јер сматрају да Велкер није имао право наступа у УАК-у.

Међутим, како сазнајемо до пријаве неће доћи, јер су се водећи из Сегеда уверили да је Велкер пуноправно наступио за свој клуб.

ОДРЕЂЕНЕ СУ СУДИЈЕ, КОЈЕ ЋЕ СУДИТИ У НЕДЕЉУ

У другом колу државног првенства, које се игра у идућу недељу судиће следеће ногометне судије:

Димаваг—Уак, Ујвари Антал (Наваи, Жидаи)

Солнок—Салбтк, Ујвари Ференц (Вираг, Шандор)

Гама—Електромош, Молдовањи (Иштенеш, Деже)

Маваг—Ференцварош, Секељ Арпад (Унгвари, Барабаш)

Коложвар—Нађварад, Ваш А. (Јаниа, Поларетски)

Сегед—Вмфк, Киш Ерне (Лилиом, Шелмеди)

Лампарт—Ујпешт, Сигети Ј. (Пустаи, Рудаш)

Кишпешт—Свшк, Ленкеи (Месарош, Пожоњи)

ЗАГРЕБАЧКИ ГРАЂАНСКИ ПОЗВАТ У ШВАЈЦАРСКУ

Према писању „Немзети спорта", загребачки Грађански је позват да у месецу марту ове године гостује у Швајцарској. Своју прву игру Грађански треба да игра у Берну против Јанг Бојса, а затим у Лугану против Ск. Лугана. Воде се преговори за одигравање једне утакмице у Цириху са Грасхоперсом. Тако исто стижу вести да је Грађански позват на једно дуже гостовање у Шпанију.

МАЧЕВАЊЕ У САБАДКИ

У недељу увече приређене су пропагандистичке мачевалачке утакмице у Сабадки, које су имале ванредно велики успех. Сабадка је могла да види најбоље полициске мачеваоце из Будапеште, зачлањене у РАК-у, који су победили своје противнике из Сабадке са 11:5 Из Сабадке су учествовали Јакобчић Јене, Виг Ђорђе, Орос Шандор, Ладањи Тибор, Нађ Габор као и Хелга Вујковић и Габор Јуци.

ЗОРА
КРЕМ ЗА НОЋ
храни кожу лица, регенерира, улепшава, подмлађује и даје јој свежину и еластичност
Парфимерија „ЗОРА"
Ујвидек, Мусолини Б. пут 29
ТЕЛЕФОН: 34—17 18

МАЛИ ОГЛАСИ
стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За оне, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем наше администрације (зграда Аполо биоскопа, I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7. Иброчић, Бардоши Ласло у. 2.

ЈЕВТИН НАМЕШТАЈ, кауч, астал, столице, орман и т. д., продајем повољно. Геринг Херман ул. 3/а. 282

КУПУЈЕМ слике, персијске ћилимове, клавир, стари намештај, сребро, уз највишу цену. Хотел „Сабадшаг". Телефон: 20—06. 283

Укрштене речи

Број 35

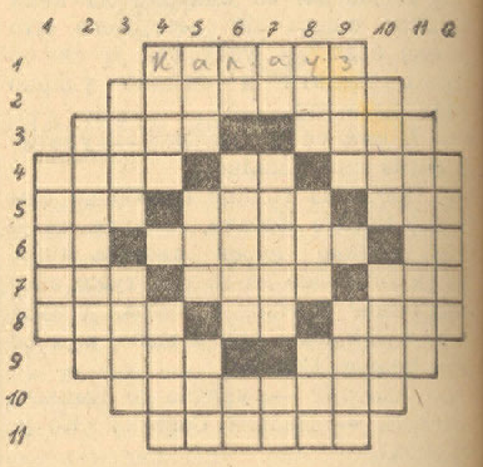

Водоравно: 1. кондуктер; 2. једно од Филипинских острва; 3. шапурика (провинцијализам) — варош у Немачкој; 4. пеку млад кукуруз — иницијали писца песме: „Хеј трубачу" — одушевљени замах; 5. лична заменица — срн (француски) — облик глагола бити; 6. скраћеница за спортско удружење — део сабље — површинска мера; 7. име песника Ујевића — коначан крај (читано унатраг) — упитна заменица (провинцијализам); 8. пркос — прилог за место — расположен да нешто учини; 9. вест — обедује (тако мало дете каже, читано унатраг); 10. васпитни завод; 11. река у Азији.

Усправно: 1. не мрси; 2. престоница Кине; 3. Дравина притока — наспи; 4. косе (провинцијализам) — сугласник — куршум; 5. женско име — варош у Француској (читано унатраг) — тако се терају волови; 6. иницијали нашег народног добротвора — део коњске опреме — слово латинице; 7. иницијали творца теорије „релативитета" — олово за ловачке пушке — иницијали нашег чувеног радио певача; 8. један (румунски) — Немањина престоница — женско име као под бр. 5; 9. самосталан — сугласник — сирће; 10. покрајина у Енглеској — мужјак код пчела; 11. келнер (словеначки); 12. гонитељ Хришћана.

Решење укрштених речи

Број 34

Водоравно: 1. стаклен — агонија; 2. легија — к — клијао; 3. Като — суд — душа; 4. Ра — велик — х. т.; 5. Јоаникије; 6. сто — ашов; 7. Ир — м — во; 8. косидба; 9. оме — срн; 10. Шпе — о — АЕГ; 11. та — тучан — У(дружење) П(ољопривредника); 12. Нокс — сур — сват; 13. Саваот — х — менует; 14. опклада — Софокле.

Усправно: 1. С(тан) Л(аурел) — со; 2. тек — нап; 3. Агар — квота; 4. Китај — шакал; 5. ојл — покисо — СОА; 6. е, а — ватромет — т, д; 7. сено — се — су — а; 8. кули — ми — очух; 9. а — дика — д, ц — ар — с; 10. к, г — кишобран — мо; 11. ало — Јоване — сеф; 12. ниште — гувно; 13. ијух — паук; 14. јад — тел; 15. ао — те.

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко предузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.